

A

संच क्र.
Series No.

प्रश्नपुस्तिका - II

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

201793

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक									

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरणे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

६०५१०९ कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. 'प्रधानमंत्री उज्वला योजनेबाबत' खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना एल.पी.जी. जोडणी (LPG Connection) देणारी ही एक सामाजिक कल्याणकारी योजना आहे.
- (2) केन्द्र शासनाने 2017-18 या वर्षासाठी 5 कोटी एल.पी.जी. जोडणी देण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे.
- (3) महिलांना स्वच्छ स्वयंपाक इंधन उपलब्ध करून त्यांच्या आरोग्याचे संरक्षण करणे हा या योजनेचा उद्देश आहे.
- (4) सदरहू योजना 2016 साली लागू करण्यात आली.

Which one of the following statements about 'Pradhan Mantri Ujjwala Yojana' is *not* correct ?

- (1) It is a social welfare scheme to provide LPG connections in BPL Households.
- (2) The Central Government has set a target of 5 crore LPG connections for 2017-18.
- (3) The objective of the scheme is to safeguard the health of women by providing them with clean cooking fuel.
- (4) The scheme was launched in the year 2016.

2. 'स्कीम फॉर अॅग्रोमरीन प्रोसेसिंग अँड डेव्हलपमेंट ऑफ अॅग्रो प्रोसेसिंग क्लस्टर्स' या योजनेचे नाव बदलून कोणते नाव ठरविण्यात आले आहे ?

- (1) प्रधानमंत्री पीक वीमा योजना
- (2) परंपरागत कृषी विकास योजना
- (3) राष्ट्रीय कृषी विकास योजना
- (4) प्रधानमंत्री किसान संपदा योजना

Which name has been decided for 'Scheme for Agromarine Processing and Development of Agro Processing Clusters' ?

- (1) Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana
- (2) Paramparagat Krishi Vikas Yojana
- (3) Rashtriya Krishi Vikas Yojana
- (4) Pradhan Mantri Kisan Sampada Yojana

3. जोड्या लावा (अरुण साधु यांचे साहित्यिक कार्य)

'अ'

- अ. कादंबरी
ब. कथासंग्रह
क. नाटक
ड. शैक्षणिक

'ब'

- i. संज्ञापना क्रांती
ii. सिंहासन
iii. मंत्रजागर
iv. पडघम

	अ	ब	क	ड
(1)	ii	i	iv	iii
(2)	iii	i	ii	iv
(3)	iv	iii	ii	i
(4)	ii	iii	iv	i

Match the pairs (Literary work of Arun Sadhu) :

'A'

- A. Novel
B. Story collection
C. Play
D. Educational

'B'

- i. Sandyapna Kranti
ii. Sinhasan
iii. Mantrajagar
iv. Padgham

	A	B	C	D
(1)	ii	i	iv	iii
(2)	iii	i	ii	iv
(3)	iv	iii	ii	i
(4)	ii	iii	iv	i

4. अल्पसंख्याकांचे सक्षमीकरण उद्देश असलेल्या कोणत्या योजनेचा प्रारंभ जानेवारी, 2016 मध्ये जम्मू व काश्मिर येथे झाला ?

- (1) नई तलाश
(3) नई मंजिल

- (2) नया मसिहा
(4) नई प्रगती, नया विश्वास

Which scheme aimed at empowering the minorities launched in Jammu and Kashmir in January, 2016 ?

- (1) Nai Talaash
(3) Nai Manzil

- (2) Naya Maseeha
(4) Nai Pragati, Naya Vishwas

5. किदांबी श्रीकांत बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. तो ऑस्ट्रेलियन ओपन जिंकणारा पहिला भारतीय पुरुष बॅडमिंटन खेळाडू आहे.
 ब. तो इंडोनेशिया ओपन जिंकणारा पहिला भारतीय पुरुष बॅडमिंटन खेळाडू आहे.
 क. तो चीन ओपन जिंकणारा पहिला भारतीय पुरुष बॅडमिंटन खेळाडू आहे.
 ड. तो स्वीस ग्रँड प्रिक्स गोल्ड जिंकणारा पहिला भारतीय पुरुष बॅडमिंटन खेळाडू आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने *बरोबर* आहेत ?

- (1) अ, ब, क (2) ब, क, ड
 (3) अ, क, ड (4) अ, ब, क, ड

Consider the following statements in respect of Kidambi Srikant :

- A. He is the first Indian male badminton player to win Australian open.
 B. He is the first Indian male badminton player to win Indonesia open.
 C. He is the first Indian male badminton player to win China open.
 D. He is the first Indian male badminton player to win Swiss Grand Prix Gold.

Which of the statements given above are *correct* ?

- (1) A, B, C (2) B, C, D
 (3) A, C, D (4) A, B, C, D

6. राष्ट्रपती निवडणूक-2017 बाबत खालीलपैकी कोणते विधान *चुकीचे* आहे ?

- (1) विधानसभा सदस्यांच्या मताचे मूल्य हे त्याच्या/तिच्या राज्याच्या लोकसंख्येवर अवलंबून असते.
 (2) संसद सदस्यांच्या मताचे मूल्य हे सर्वांच्या सारखेच असते.
 (3) उत्तर प्रदेश विधानसभा सदस्यांच्या प्रत्येक मताचे मूल्य सर्वाधिक होते.
 (4) गोवा विधानसभा सदस्यांच्या प्रत्येक मताचे मूल्य सर्वांत कमी होते.

Which of the following statements about the Presidential Election-2017 is *incorrect* ?

- (1) The value of vote of members of legislative assemblies depends on the population of his or her state.
 (2) The value of vote of each members of Parliament's vote remains the same.
 (3) The value of each vote of member of legislative assembly of Uttar Pradesh had highest value.
 (4) The value of each vote of member of legislative assembly of Goa had the lowest value.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

7. भारतातील एका पर्यटन स्थळासाठी शून्य-उत्सर्जन (प्रदूषण) अशी इलेक्ट्रिक बस सेवा सुरु करण्यात आली आहे. हे पर्यटन स्थळ _____ राज्यात आहे.

(1) उत्तराखंड

(2) मेघालय

(3) हिमाचल प्रदेश

(4) राजस्थान

India's first of its kind zero-emission electric bus service for tourist spot in India is launched in the state of

(1) Uttarakhand

(2) Meghalaya

(3) Himachal Pradesh

(4) Rajasthan

8. भारतीय क्रीडा मंत्रालयाने प्रथमच राष्ट्रीय क्रीडा संग्रहालय स्थापन करण्याचे योजिले आहे. हे संग्रहालय _____ शहरात असेल.

(1) मुंबई

(2) नवी दिल्ली

(3) कोलकाता

(4) बेंगलूर

The Sports Ministry of India has announced that it is planning to establish a first National Sports Museum. This is proposed in _____ city.

(1) Mumbai

(2) New Delhi

(3) Kolkata

(4) Bengaluru

9. साहित्यात मिळालेला 2017 नोबेल पुरस्काराच्या संदर्भात पुढील विधानांवर विचार करा.

अ. विजेत्याचे नाव काझुओ इशिगुरो आहे.

ब. तो एक ब्रिटिश लेखक आहे.

क. त्यांचा जपानमध्ये जन्म झाला.

वरीलपैकी कोणती विधान/ने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ 'अ' विधान बरोबर आहे

(2) केवळ 'ब' विधान बरोबर आहे

(3) केवळ 'क' विधान बरोबर आहे

(4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

Consider the following statements in regards to Nobel Prize in literature 2017 :

A. The name of the winner is Kazuo Ishiguro.

B. He is an British Author.

C. He was born in Japan.

Which of the above statement is/are correct ?

(1) Only statement A is correct

(2) Only statement B is correct

(3) Only statement C is correct

(4) All the above statements are correct

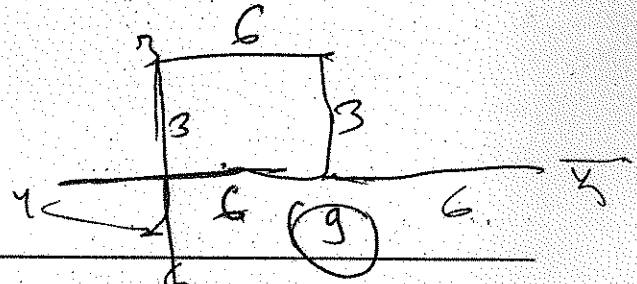

10. ब्रिक्स-ए.आर.पी.ची स्थापना करण्यासाठी भारत आणि विविध ब्रिक्स देशांमधील एका सामंजस्य करारास (एम ओ यू) केंद्रीय मंत्रिमंडळाने मंजुरी दिली आहे. या कराराची _____ उद्दिष्ट्ये आहेत.

- (1) निरंतर आरोग्य विकास
- (2) निरंतर शेती विकास
- (3) निरंतर औषध विकास
- (4) निरंतर पर्यावरण विकास

The Union Cabinet has approved for a Memorandum of understanding (MoU) signed among India and various BRICS countries for establishment of the BRICS-ARP. The objective of this MoU is to promote

- (1) Sustainable Health Development
- (2) Sustainable Agricultural Development
- (3) Sustainable Medicine Development
- (4) Sustainable Environmental Development

11. सुरेश 3 कि.मी. उत्तरेस गेला, नंतर उजवीकडे वळून 6 कि.मी. गेला. पुन्हा उजवीकडे वळून 3 कि.मी. गेला नंतर पुन्हा डावीकडे वळून 6 कि.मी. गेला तर तो मूळ जागेपासून किती दूर आहे आणि कोणत्या दिशेस आहे ?

- (1) 9 कि.मी., दक्षिण
- (2) 6 कि.मी., पश्चिम
- (3) 12 कि.मी., पूर्व
- (4) 6 कि.मी., उत्तर

Suresh goes 3 km to North and turning to right he goes 6 km. Again he turns to his right 3 km and goes to left 6 km. How far is he from his original place and which direction ?

- (1) 9 km, South
- (2) 6 km, West
- (3) 12 km, East
- (4) 6 km, North

12. अंकिता ही संगितापेक्षा मोठी आहे. गिरीश हा संगितापेक्षा मोठा पण अंकितापेक्षा लहान आहे. शिरिष हा श्याम आणि संगितापेक्षा लहान आहे. संगिता ही श्यामपेक्षा मोठी आहे. त्यांच्यात सर्वात लहान कोण आहे ?

- (1) गिरीश
- (2) श्याम
- (3) शिरिष
- (4) संगिता

Ankita is older than Sangita. Girish is older than Sangita but younger than Ankita. Shirish is younger than Shyam and Sangita. Sangita is older than Shyam. Who is youngest among them ?

- (1) Girish
- (2) Shyam
- (3) Shirish
- (4) Sangita

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

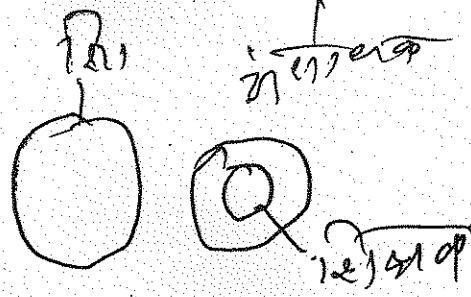

13. विधाने : एकही शिक्षणतज्ज्ञ, संशोधक नाही.
सर्व संशोधक शिक्षक आहेत.

अनुमाने :

- I. एकही शिक्षक, संशोधक नाही
II. एकही शिक्षक, शिक्षणतज्ज्ञ नाही
III. काही संशोधक हे शिक्षक आहेत
IV. काही शिक्षक हे संशोधक आहेत
I) फक्त II अनुमान सत्य
(3) I किंवा III अनुमान सत्य

- (2) एकही अनुमान सत्य नाही
(4) फक्त III आणि IV अनुमाने सत्य

Statements : No educationists are researchers.

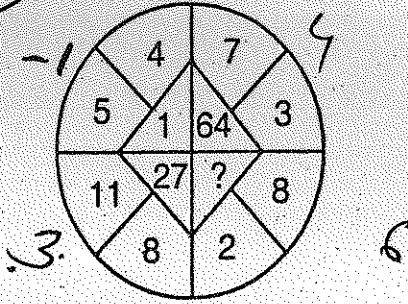
All researchers are teachers.

Conclusions :

- I. No teacher is researcher
II. No teacher is educationist
III. Some researchers are teachers
IV. Some teachers are researchers

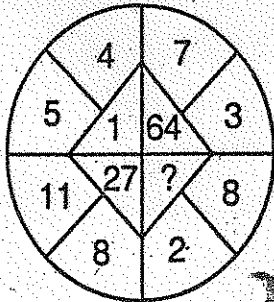
- (1) Only conclusion II true
(2) None of the conclusions is true
(3) Either I or III true
(4) Only III and IV true

14. खालील आकृतीत गहाळ झालेली संख्या शोधा.

- (1) 0 (2) 8 (3) 125 (4) 216

Find the missing number in the given figure.

- (1) 0 (2) 8 (3) 125 (4) 216

3 चक्री
दोन बाब
ते उन्हे
15-7143
8 मधुन
हे उन्हे फक्त
पण बाकी नव्हते

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

30 - 22 - 2

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

15. जर 'MACHINE' या शब्दाचा संकेत '19-7-9-14-15-20-11' असा असेल तर 'DANGER' या शब्दाला संकेत तुम्ही कसा लिहाल ?

- (1) 11-7-20-16-11-24
(2) 13-7-20-9-11-25
(3) 10-7-20-13-11-24
(4) 13-7-20-10-11-25

If 'MACHINE' is coded as '19-7-9-14-15-20-11', how you will code 'DANGER' ?

- (1) 11-7-20-16-11-24
(2) 13-7-20-9-11-25
(3) 10-7-20-13-11-24
(4) 13-7-20-10-11-25

16. रसिला बहुत करून तिच्या भावाला त्यांच्या स्थानिक रेल्वे स्थानकात संध्याकाळी 5.56 वाजता भेटते आणि तो तिला त्यांच्या घरी घेऊन येतो. एके दिवशी तिने तिची कचेरी लवकर सोडली आणि ती स्थानकावर संध्याकाळी 4.50 वाजता पोहोचली. ती तिच्या घराच्या दिशेने चालू लागली. वाटेत तिला त्यांच्या घरून येणारा भाऊ भेटला आणि ते घरी नेहमीपेक्षा 20 मिनिटे आधी पोहोचले. तर ती किती वेळ चालली ?

- (1) 1 तास 4 मिनिटे
(2) 46 मिनिटे
(3) 56 मिनिटे

(4) घरी पोहोचण्यासाठी लागणारा वेळ दिलेला नसल्यामुळे गणन करता येणार नाही

Usually Rasila meets her brother at her local railway station at 5.56 p.m. who rides her to their residence. One day she left her office earlier and reached the station at 4.50 p.m. She started walking toward her home, met her brother coming from their residence on the way and they reached their home 20 minutes earlier than usual time. For how long did she walk ?

- (1) 1 hr. 4 min.
(2) 46 minutes
(3) 56 minutes

(4) Cannot be calculated as time required for reaching home is not given

17. पाण्याच्या कमतरतेच्या समस्येबाबत चर्चा करण्यासाठी एक गट जमला आहे. यातील 7 व्यक्ती कन्नड बोलतात, 15 तामीळ बोलतात आणि 8 मराठी बोलतात. यातील सर्वांना इंग्रजी समजते पण कोणीही ती बोलू शकत नाहीत. यापैकी प्रत्येक येथे उल्लेख केलेल्यापैकी एक वा अधिक प्रादेशिक भाषा बोलू शकतात. जर या गटातील 3 व्यक्ती दोन भाषा बोलत असतील आणि फक्त दोन व्यक्ती सर्व भाषा बोलू शकत असतील तर गटातील व्यक्तींची संख्या किती ?

- (1) 22
(2) 23
(3) 24
(4) 25

A group is gathered for discussing some problem related to water shortage. Of these 7 persons can speak Kannada, 15 can speak Tamil and 8 can speak Marathi. All of them can understand English but none can speak. Each of them can speak one or more regional languages that are mentioned here. If 3 persons of this group can speak two languages and only 2 persons can speak all three languages then how many persons are in this group ?

- (1) 22
(2) 23
(3) 24
(4) 25

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

आरि मुलावळ वडील

18. राहुलची आई ही मोनिकाच्या वडिलांची एकलती एक मुलगी आहे तर मोनिकाच्या पतीचे राहुलशी नाते काय ?

- (1) काका (2) वडील (3) आजोबा (4) भाऊ

Rahul's mother is the only daughter of Monika's father. How is Monika's husband related to Rahul ?

- (1) Uncle (2) Father (3) Grand father (4) Brother

19. पुढे दिलेले प्रतिपादन आणि कारण अभ्यासा :

प्रतिपादन (A) : गेल्या काही दशकात मोठ्या प्रमाणात जागतिक तापमान वृद्धी होत आहे.

कारण (R) : आर्थिक विकासावर दिलेल्या जोरामुळे वातावरणात उत्सर्जित केल्या जाणाऱ्या हरितगृह वायूंचे प्रमाण धोकादायक प्रमाणात वाढले आहे.

प्रतिपादन आणि कारण यांचे वर्णन करणारा सर्वात उचित पर्याय निवडा.

- (1) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
 (2) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असले तरीही (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
 (3) (A) सत्य आहे परंतु (R) हे सत्य नाही
 (4) (A) असत्य आहे परंतु (R) हे सत्य आहे

Study the assertion and reason given below :

Assertion (A) : Over the past few decades there has been drastic global warming.

Reason (R) : The push for economic development has increased to dangerous proportions the emission of green house gases into atmosphere.

Select the most appropriate option that describe assertion and reason :

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)
 (2) Both (A) and (R) are true and (R) is not correct explanation of (A)
 (3) (A) is true but (R) is false
 (4) (A) is false but (R) is true

A - 9
C -

20. A, B व C या चढत्या क्रमाने येणाऱ्या तीन विषम संख्या आहेत. जर Aची तिप्पट ही C च्या दुपटीपेक्षा तीनने लहान असेल तर C ची किंमत असलेला पर्याय निवडा.

- (1) 11 (2) 9 (3) 7 (4) 5

A, B, C are three consecutive odd numbers in ascending order. If the value of three times A is three less than two times C, select the option that gives value of C.

- (1) 11 (2) 9 (3) 7 (4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

7 9 11 11 13 15 5 7 9 3 5 7 1 3 5
 21 22 23 30 51 10 27 8 14 3 10

21. जोड्या लावा.

जिल्हा	तालुका
अ. चंद्रपूर	i. चामोशी
ब. गडचिरोली	ii. गोंड पिंपरी
क. भंडारा	iii. मोहाडी
ड. वर्धा	iv. देवळी

	अ	ब	क	ड
(1)	iv	iii	ii	i
(2)	iii	ii	i	iv
(3)	i	ii	iv	iii
(4)	ii	i	iii	iv

Match the following :

District	Taluka
A. Chandrapur	i. Chamoshi
B. Gadchiroli	ii. Gond Pimpri
C. Bhandara	iii. Mohadi
D. Wardha	iv. Devli

	A	B	C	D
(1)	iv	iii	ii	i
(2)	iii	ii	i	iv
(3)	i	ii	iv	iii
(4)	ii	i	iii	iv

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

22. 19 व्या शतकात प्रकाशित झालेली पुस्तके व त्यांचे लेखक/संपादक यांच्या जोड्या जुळवा.

अ. भारतवर्षीय प्राचीन ऐतिहासिक कोश

I. शंकर पांडूरंग पंडित

ब. वेदार्थ यत्न

II. जे. एम्. गुर्जर

क. षड्दर्शन चिंतनिका

III. रघुनाथ भास्कर गोडबोले

ड. मनुस्मृतीचे मराठीत भाषांतर

IV. डॉ. महादेव मोरेश्वर कुंटे

अ   ब   क   ड

(1) I   II   III   IV

(2) III   I   IV   II

(3) I   III   II   IV

(4) IV   I   II   III

Match the following books published in the 19th century with their authors/editors :

A. Dictionary of Ancient Indian Historical Information

I. Shankar Pandurang Pandit

B. Vedartha Yatna

II. J. M. Gurjar

C. Shad-Darshana Chintanika

III. Raghunath Bhaskar Godbole

D. Marathi translation of Manusmriti

IV. Dr. Mahadev Moreswar Kunte

A   B   C   D

(1) I   II   III   IV

(2) III   I   IV   II

(3) I   III   II   IV

(4) IV   I   II   III

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

23. पुढील वृत्तपत्रे व ती जेथून प्रकाशित होतात ती स्थळे यांच्या जोड्या जुळवा.

अ. महाराष्ट्र	I. अमरावती
ब. लोकमत	II. यवतमाळ
क. मातृभूमि	III. अकोला
ड. स्वतंत्र हिंदूस्थान	IV. नागपुर

	अ	ब	क	ड
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	I	IV	III
(3)	IV	II	III	I
(4)	III	IV	II	I

Match the following newspapers and the places from where they were published.

A. Maharashtra	I. Amravati
B. Lokamat	II. Yeotmal
C. Matrubhumi	III. Akola
D. Swatantra Hindustan	IV. Nagpur

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	II	I	IV	III
(3)	IV	II	III	I
(4)	III	IV	II	I

24. _____ यांच्या प्रोत्साहनाने कृष्णाजी अर्जुन केळुसकरांनी मराठीत 'शिवचरित्र' लिहिले.

(1) सयाजीराव गायकवाड	(2) यशवंतराव भोसले
(3) शाहू महाराज	(4) ताराबाई

Due to the encouragement given by _____, Krishnaji Arjun Keluskar wrote 'Shivacharitra' in Marathi.

(1) Sayajirao Gaikwad	(2) Yashwantrao Bhosale
(3) Shahu Maharaj	(4) Tarabai

25. बडोदा वत्सल, राघव भूषण आणि अंबा लहरी ही _____ चालवलेली वृत्तपत्रे होती.

(1) लोकहितवादींनी	(2) आर्य समाजांनी
(3) सत्यशोधकांनी	(4) विष्णूशास्त्री चिपळूणकरांनी

Badoda Vatsal, Raghav Bhushan and Ambalahari were the newspapers by

(1) Lokhitvadi	(2) Arya samajists
(3) Satyashodhaks	(4) Vishnushastri Chiplunkar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

26. पुढीलपैकी विजोड व्यक्ती ओळखा.

(1) मल्लप्पा धन शेटी

(3) अब्दूल रसूल

(2) जगन्नाथ शिंदे

(4) सिद्धाप्पा कांबळी

Pick out the odd person from the following.

(1) Mallappa Dhan Shetty

(3) Abdul Rasul

(2) Jagannath Shinde

(4) Siddhappa Kambli

27. महाराष्ट्र राज्याचा विस्तार _____ पूर्व रेखावृत्त ते _____ पूर्व रेखावृत्तादरम्यान आहे.

(1) $76^{\circ} 46'$; $80^{\circ} 52'$

(3) $71^{\circ} 36'$; $80^{\circ} 55'$

(2) $72^{\circ} 36'$; $80^{\circ} 54'$

(4) $72^{\circ} 46'$; $80^{\circ} 54'$

The State of Maharashtra is extended between _____ East longitude to _____ East longitude.

(1) $76^{\circ} 46'$; $80^{\circ} 52'$

(3) $71^{\circ} 36'$; $80^{\circ} 55'$

(2) $72^{\circ} 36'$; $80^{\circ} 54'$

(4) $72^{\circ} 46'$; $80^{\circ} 54'$

28. जोड्या लावा.

ठिकाण

अ. चंद्रपूर

ब. नागपूर

क. भंडारा

ड. वर्धा

अभयारण्य

i. बोर

ii. नवेगाव

iii. ताडोबा

iv. पेंच

	अ	ब	क	ड
(1)	iv	iii	ii	i
(2)	i	iv	iii	ii
(3)	ii	i	iv	iii
(4)	iii	iv	ii	i

Match the following :

Place

A. Chandrapur

B. Nagpur

C. Bhandara

D. Wardha

	A	B	C	D
(1)	iv	iii	ii	i
(2)	i	iv	iii	ii
(3)	ii	i	iv	iii
(4)	iii	iv	ii	i

Sanctuary/Park

i. Bor

ii. Navegao

iii. Tadoba

iv. Pench

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

29. तापी नदी कोणत्या जिल्ह्यातून गुजरात राज्यात प्रवेश करते ?

- (1) जळगाव (2) नाशिक
(3) नंदूरबार (4) धुळे

The river Tapi enters in Gujarat State from which district ?

- (1) Jalgaon (2) Nashik
(3) Nandurbar (4) Dhule

30. सातपुडा दोन भागात _____ मुळे विभागला जातो.

- (1) अजिंठा फट (2) नर्मदा फट
(3) बन्हानपुर फट (4) सातमाळा फट

Satpura is divided into two parts due to

- (1) Ajanta gap (2) Narmada gap
(3) Barhanpur gap (4) Satmala gap

31. _____ अनुच्छेदातील तरतूदीनुसार राज्यात राष्ट्रपती राजवट लागू करता येते.

- अ. अनुच्छेद 356 ब. अनुच्छेद 352
क. अनुच्छेद 360 ड. अनुच्छेद 365
(1) फक्त अ (2) फक्त अ, ब (3) फक्त अ, ड (4) फक्त अ, क

A President's Rule can be imposed in a State under the provision of _____

- A. Article 356 B. Article 352
C. Article 360 D. Article 365
(1) Only A (2) Only A, B (3) Only A, D (4) Only A, C

32. भारताच्या खालीलपैकी कोणत्या राज्यांमध्ये विधान परिषद अस्तित्वात आहे ?

- अ. बिहार ब. कर्नाटक
क. तेलंगणा ड. मध्यप्रदेश
(1) फक्त अ, ब, क (2) फक्त अ, ब, ड (3) फक्त ब, क, ड (4) फक्त अ, क, ड

Legislative Council is existed in which of the following States of India ?

- A. Bihar B. Karnataka
C. Telangana D. Madhya Pradesh
(1) Only A, B, C (2) Only A, B, D (3) Only B, C, D (4) Only A, C, D

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

33. योग्य कथन/कथने ओळखा.

अ. सिक्कीमच्या विधानसभेत 32 सदस्य आहेत.

ब. विधानसभेत कमीत कमी सदस्य संख्या 60 असते.

(1) फक्त अ

(2) फक्त ब

(3) अ आणि ब दोन्हीही

(4) अ आणि ब दोन्हीही नाही

Select the **correct** statement/statements.

A. Legislative Assembly of Sikkim has 32 members.

B. The minimum number of members in Legislative Assembly is 60.

(1) Only A

(2) Only B

(3) Both A and B

(4) Neither A nor B

34. योग्य कथन/कथने ओळखा.

अ. राज्याच्या महाअधिवक्त्याची नियुक्ती राज्यपाल करतात.

ब. राज्य लोकसेवा आयोगाच्या अध्यक्षाची नेमणूक राज्यपाल करतात.

क. उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिकांची नियुक्ती राज्यपाल करतात.

(1) फक्त अ

(2) फक्त अ, ब

(3) फक्त अ, क

(4) वरील सर्व

Select the **correct** statement/statements :

A. The Governor appoints Advocate General of State.

B. The Governor appoints Chairman of State Public Service Commission.

C. The Governor appoints the Judges of High Court.

(1) Only A

(2) Only A, B

(3) Only A, C

(4) All of the above

35. अनुच्छेद 12 नुसार 'राज्य' मध्ये याचा समावेश होतो.

अ. भारताचे शासन व संसद

ब. प्रत्येक राज्याचे शासन व विधिमंडळ

क. सर्व स्थानिक संस्था (नगरपालिका, जिल्हा बोर्ड)

ड. भारतीय शासनाच्या नियंत्रणाखालील संस्था

(1) फक्त अ, ब, ड

(2) फक्त अ, ब, क

(3) फक्त अ, ब

(4) वरील सर्व

Under Article 12, 'The State' includes

A. The Government and Parliament of India

B. The Government and Legislature of each State

C. All local Authorities (Municipalities, District Boards)

D. Authorities under the control of Government of India

(1) Only A, B, D

(2) Only A, B, C

(3) Only A, B

(4) All of the above

36. भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या तरतूदी न्यायालयाच्या स्वतंत्रतेशी संबंधित आहे ?

- अ. न्यायाधिकाऱ्यांची नियुक्ती व पदच्युती
- ब. कार्यकाळाची सुरक्षा
- क. वेतन व सेवा शर्ती
- ड. न्यायालयास अवमानाबाबत शिक्षा देण्याचा अधिकार

(1) फक्त अ, ब, क (2) फक्त अ, ब, ड (3) फक्त ब, क, ड (4) वरील सर्व

Which are the provisions of Indian Constitution related with the Independence of Judiciary ?

- A. Appointment and removal of Judges
- B. Security of tenure
- C. Salaries and service conditions
- D. Power to punish for contempt of Court

(1) Only A, B, C (2) Only A, B, D (3) Only B, C, D (4) All of the above

37. आंतरराष्ट्रीय संबंधातील वर्तनाबाबत खालीलपैकी कोणत्या मार्गदर्शक तत्वाचा समावेश राज्यघटनेत झालेला नाही ?

- (1) राष्ट्रांमध्ये न्यायसंगत व सन्मानपूर्वक संबंध राखण्यासाठी कार्य करणे.
- (2) आंतरराष्ट्रीय कायदा आणि तह यातील कर्तव्यांचा मान राखणे.
- (3) आंतरराष्ट्रीय तट्टे लवादामार्फत मिटविण्यास प्रोत्साहन देणे.
- (4) निःशस्त्रीकरणासाठी कार्य करणे.

Which of the following Directive Principle has *not* been included in the Constitution with regard to conduct of international relations ?

- (1) Work for the maintenance of just and honourable relations between nations.
- (2) Show respect for international law and treaty obligations.
- (3) Encourage settlement of international disputes through arbitration.
- (4) Work for disarmament.

38. भारतीय राज्यघटनेने खालीलपैकी कोणता मूलभूत अधिकार हा केवळ भारतीय नागरिकांनाच दिलेला आहे ?

- (1) कायद्यापुढे समानतेचा हक्क (अनुच्छेद 14)
- (2) स्वातंत्र्याचा हक्क (अनुच्छेद 19)
- (3) प्राथमिक शिक्षणाचा हक्क (अनुच्छेद 21A)
- (4) जीवित व व्यक्तिगत स्वातंत्र्याचे संरक्षण (अनुच्छेद 21)

The Indian Constitution provides which one of the following fundamental right *only* to Indian Citizens ?

- (1) Right to Equality Before Law (Article – 14)
- (2) Right to Freedom (Article – 19)
- (3) Right to Elementary Education (Article – 21A)
- (4) Right to Protection of Life and Personal Liberty (Article – 21)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

39. भारतीय राज्यघटनेची खालील वैशिष्ट्ये आणि त्यांचे स्रोत यांच्या जोड्या लावा :

वैशिष्ट्य	राज्यघटना
अ. न्यायालयीन पुनर्विलोकन	I. इंग्लंड
ब. कायद्याचे अधिराज्य	II. अमेरिका
क. शेषाधिकार केन्द्राकडे	III. ऑस्ट्रेलिया
ड. समवर्ती सूची	IV. कॅनडा

	अ	ब	क	ड
(1)	II	I	IV	III
(2)	I	II	III	IV
(3)	I	II	IV	III
(4)	II	I	III	IV

Match the following features of the Indian Constitution and their sources :

Feature	Constitution
A. Judicial review	I. England
B. Rule of law	II. USA
C. Residuary powers with the centre	III. Australia
D. The concurrent list	IV. Canada

	A	B	C	D
(1)	II	I	IV	III
(2)	I	II	III	IV
(3)	I	II	IV	III
(4)	II	I	III	IV

40. भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. सरनामा हा राज्यघटनेचे अविभाज्य अंग आहे.
 ब. सरनाम्यातील तरतूदी या न्यायालयाद्वारे अंमलात आणता येतात.
 क. सरनामा हा विधिमंडळाच्या अधिकाराचे स्रोत म्हणून कार्य करू शकतो.
 वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त अ (2) फक्त क (3) फक्त ब, क (4) अ, ब, क

Consider the following statements about the Preamble of the Indian Constitution.

- A. The Preamble is an integral part of the Constitution.
 B. The provisions of the Preamble can be enforced by the Court.
 C. Preamble can work as source of power to the Legislature.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) Only A (2) Only C (3) Only B, C (4) A, B, C

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

41. माहितीचा अधिकार अधिनियम या उद्देशाने पारीत केला आहे ?

- (1) सार्वजनिक प्राधिकरणांमध्ये पारदर्शकता आणणे
- (2) सार्वजनिक प्राधिकरणांच्या कामात जबाबदारी आणणे
- (3) माहिती आयुक्तालयांची स्थापना करणे
- (4) वरील सर्व

The Right to Information Act was passed with following objectives.

- (1) Creating transparency in public authorities
- (2) Creating accountability in functions of public authority
- (3) Constituting the Information Commissions
- (4) All of above

42. माहिती अधिकार कायदा, 2005 अन्वये "विहित" याचा अर्थ या कायद्यांतर्गत _____ यांनी तयार केलेले नियम.

- अ. समुचित शासन
- ब. सक्षम प्राधिकारी
- क. उच्च न्यायालये
- ड. प्रशासकीय लवाद

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) फक्त अ
- (2) फक्त अ आणि ब
- (3) अ, ब आणि क
- (4) फक्त ड

Under Right to Information Act, 2005, "prescribed" means rules made under this Act by the

- A. Appropriate Government
- B. Competent Authority
- C. High Courts
- D. Administrative Tribunals

Which of the statement given above is/are correct ?

- (1) Only A
- (2) Only A and B
- (3) Only A, B and C
- (4) Only D

43. माहिती अधिकार कायदा, 2005 च्या कोणत्या तरतूदीनुसार नागरिकांना "माहितीचा अधिकार" प्राप्त झाला आहे ?

- (1) कलम 2
- (2) कलम 3
- (3) कलम 4
- (4) कलम 5

Which provision of the Right to Information Act, 2005 provides "Right to Information" to citizens ?

- (1) Section 2
- (2) Section 3
- (3) Section 4
- (4) Section 5

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

44. खालीलपैकी केंव्हा मुख्य माहिती आयुक्तास किंवा माहिती आयुक्तांना त्यांच्या पदावरून दूर करण्यात येईल ?

- अ. पंतप्रधान यांनी राष्ट्रपती यांचेकडे शिफारस केल्यावरून
 ब. राष्ट्रपतींच्या आदेशावरून सर्वोच्च न्यायालयाने निर्देश केल्यानंतर
 क. शाबीत झालेल्या गैरवर्तनाच्या किंवा असमर्थतेच्या कारणास्तव
 ड. उच्च न्यायालयाने पदावरून दूर केले पाहिजे, असा अभिप्राय दिल्यानंतर राष्ट्रपतींच्या आदेशाद्वारे वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) फक्त अ (2) वरील सर्व
 (3) क आणि ड (4) ब आणि क

The Chief Information Commissioner or any Information Commissioner shall be removed from his office only

- A. By recommendation of Prime Minister to the President
 B. On a reference of the Supreme Court by order of the President
 C. On the ground of proved misbehaviour or incapacity
 D. By order of the President after giving judgement by High Court

Which of the statement given above is/are correct ?

- (1) Only A (2) All above
 (3) C and D (4) B and C

45. माहितीचा अधिकार हा _____ आहे.

- (1) संविदात्मक अधिकार (2) घटनात्मक अधिकार
 (3) वैधानिक अधिकार (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Right to Information is _____

- (1) Contractual Right (2) Constitutional Right
 (3) Statutory Right (4) None of the above

46. _____ म्हणजे ज्या सिस्टिममध्ये सिक्युर की ची जोडी असून त्यातील "प्रायव्हेट की" ही डिजिटल सिग्नेचर तयार करते व "पब्लिक की" वापरून त्याचा पडताळा करते.

- (1) असर्टीन क्रिप्टो सिस्टिम (2) अॅक्टिंग क्रिप्टो सिस्टिम
 (3) असिंक्रोनस क्रिप्टो सिस्टिम (4) असिमेट्रिक क्रिप्टो सिस्टिम

_____ means a system of secure key pair consisting of a "private key" for creating a digital signature and a "public key" to verify the digital signature.

- (1) Ascertain Crypto System (2) Acting Crypto System
 (3) Asynchronous Crypto System (4) Asymmetric Crypto System

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

47. संगणकात छापील प्रतिमा साठविण्याकरता वापरण्यात येणाऱ्या उपकरणास काय संबोधले जाते ?

- (1) मॉनिटर (2) प्रिंटर (3) स्कॅनर (4) वरीलपैकी नाही

The external device used to store an image by optical reading is termed as

- (1) Monitor (2) Printer (3) Scanner (4) None of the above

48. भारताच्या ह्यूमन रिसोर्स डेव्हलपमेंट (MHRD) ने डिजिटल लर्निंग क्षेत्रातील डिझाईनमधील आयसीटी वापर करून तयार केलेली प्रणालीचे नाव _____ आहे.

- (1) इ-सागू (2) इ-ट्युटर (3) इ-कल्पा (4) इ-शिक्षा

Ministry of Human Resource Development of Govt. of India which aims at creating digital learning environment for design in India with ICT.

- (1) e-sagu (2) e-tutor (3) e-kalpa (4) e-shiksha

49. एम.एच.आर.डी.चे _____ हे प्रोजेक्ट शास्त्रज्ञ, विद्वान, लेक्चरर्स व इतर आर आणि डी संस्था ह्यांची एकत्रित डेटाबेस "इन्फ्लिबनेट" या द्वारे संकलित करते.

- (1) संस्कार (2) इ-टॅलेंट (3) विद्वान (4) इ-रिसर्च

MHRD's _____ project is premier database of profile of scientist and researches and other faculty leading academic institutions to record of R and D organisations developed by 'INFLIBNET'.

- (1) Sanskar (2) E-Talent (3) Vidwan (4) E-Research

50. संगणकाच्या परिभाषेनुसार किलोबिट्स (Kb) या संज्ञेद्वारे किती बिट्स दर्शवले जातात ?

- (1) एक हजार बिट्स (2) एक हजार चोवीस बिट्स
(3) एक हजार चाळीस बिट्स (4) वरीलपैकी नाही

The actual number of 'Bits' shown by the term Kb (Kilobits) in reference to computer terminology is

- (1) 1000 bits (2) 1024 bits
(3) 1040 bits (4) None of the above

51. संगणक परिभाषेनुसार वापरली जाणारी टी. बी. (TB) ही संज्ञा नेमके काय स्पष्ट करते ?

- (1) संगणकाचा विषाणू (2) टेरा बिट्स
(3) टेरा बाईट्स (4) वरीलपैकी नाही

In reference to the computer terminology the term 'TB' stands for

- (1) Computer virus (2) Tera Bits
(3) Tera Bytes (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

52. भारताच्या नियंत्रक सर्टिफाईंग अॅथोरिटिने खालीलपैकी कोणाला डिजिटल सर्टिफाईंग अॅथोरिटि म्हणून नेमले आहे ?

- (1) डी-मुद्रा (2) इ-मुद्रा (3) डी-सर्टिफिकेट (4) डि.सी.ए.

Which is the certifying authority listed below certified by Controller of Certifying Authorities of India for Digital Certificates ?

- (1) D-mudra (2) e-mudhra (3) D-certificate (4) DCA

53. SRAM, DRAM, EDO-RAM हे संगणक मेमरीचे प्रकार नेमके कशाशी संबंधित आहेत ?

- (1) रँडम अॅक्सेस मेमरी (2) रीड ओन्ली मेमरी
(3) हार्ड डिस्क मेमरी (4) वरीलपैकी नाही

SRAM, DRAM, EDO-RAM are the computer memory types related to

- (1) Random Access Memory (2) Read Only Memory
(3) Hard Disk Memory (4) None of the above

54. संगणकाचा वेग वाढविण्याच्या उद्देशाने सी.पी.यू. व रॅम (CPU and RAM) यांच्या जोडणीत खालीलपैकी काय वापरले जाते ?

- (1) रॉम (ROM) (2) कॅश (Cache) मेमरी
(3) हार्ड डिस्क मेमरी (4) वरीलपैकी नाही

An interface used between CPU and RAM to boost the speed is termed as

- (1) ROM (2) Cache memory
(3) Hard disk memory (4) None of the above

55. खालीलपैकी कोणती बाब संगणकाचा 'मैदू' समजली जाते ?

- (1) मदरबोर्ड (2) हार्ड डिस्क
(3) सी.पी.यू. (4) वरीलपैकी नाही

Which among the below is termed as 'Brain' of the computer ?

- (1) Motherboard (2) Hard Disk
(3) C.P.U. (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

56. विधान परिषदेची निर्मिती अथवा रद्द करण्याबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.
- अ. विधान परिषद निर्मिती करणे अथवा रद्द करण्याबाबतचे अधिकार अनुच्छेद 169 अन्वये संसदेला आहे.
- ब. जेथे विधान परिषद निर्माण करावयाची आहे अथवा असलेली रद्द करावयाची आहे त्या संबंधित राज्याच्या विधानसभेने तसा ठराव साध्या बहुमताने मंजूर करणे आवश्यक असते.
- क. संसदेमध्ये तसा ठराव/अधिनियम हा साध्या बहुमताने मंजूर केला जातो.
- वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त अ (2) अ, ब, क (3) ब, क (4) अ, क

Consider the following statements about creation and abolition of Legislative Council.

- A. The Parliament under Article 169 is empowered to create or abolish the Legislature Council
- B. Where the Legislative Council is to be created or abolished the concerned State Legislature Assembly should pass a resolution to this effect by a simple majority
- C. In Parliament, such a Resolution/Act is passed by a simple majority.
- Which one of the statements given above is/are correct ?

- (1) A only (2) A, B, C (3) B, C (4) A, C

57. खालीलपैकी कोणत्या बाबतीत केवळ निम्न्यापेक्षा कमी नाही इतक्या घटक राज्यांच्या विधिमंडळाच्या मान्यतेने घटनादुरुस्ती करणे शक्य होते ?

- (1) पाचवे परिशिष्ट (2) सहावे परिशिष्ट
- (3) सातवे परिशिष्ट (4) दुसरे परिशिष्ट

Which one of the following matters on which amendment is possible only with the ratification of the legislatures of not less than one-half of the States ?

- (1) Fifth schedule (2) Sixth schedule
- (3) Seventh schedule (4) Second schedule

58. खालीलपैकी कोणत्या परिस्थितीमध्ये राज्यपाल आपला विवेकाधीन अधिकार वापरू शकत नाही ?

- (1) जर कोणत्याही पक्षाला स्पष्ट बहुमत मिळाले नसेल तेंव्हा मुख्यमंत्री नेमताना
- (2) पदावरील मुख्यमंत्र्याचा अचानक मृत्यू झाल्यास नव्याने मुख्यमंत्री नेमताना
- (3) विधानसभेत बहुमताचा पाठिंबा गमावलेल्या मुख्यमंत्र्याने विधानसभा बरखास्त करण्याचा सल्ला दिल्यास
- (4) विधानसभेत स्पष्ट बहुमताचा पाठिंबा असलेल्या मुख्यमंत्र्याने विधानसभा बरखास्त करण्याचा सल्ला दिल्यास

Under which of the following circumstances, Governor cannot use his individual discretionary power ?

- (1) Appointment of the Chief Minister when no party has clear majority
- (2) Appointment of the Chief Minister when the Chief Minister in office dies suddenly
- (3) Dissolution of the Assembly on the advice of the Chief Minister who has lost majority support of Assembly
- (4) Dissolution of the Assembly on the advice of the Chief Minister who has clear majority in Assembly

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

59. खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. जवाहरलाल नेहरु यांच्या अध्यक्षतेखालील जे.व्ही.पी. समितीने आपला अहवाल 1948 मध्ये सादर केला.
ब. द्विभाषिक बॉम्बे राज्याचे विभाजन राज्य पुनर्रचना अधिनियमाद्वारे झाले.
क. द्विभाषिक बॉम्बे राज्याचे विभाजन बॉम्बे पुनर्रचना अधिनियमाद्वारे झाले.
वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) अ, ब   (2) अ, क   (3) फक्त क   (4) फक्त ब

Consider the following statements :

A. The JVP Committee under the Chairmanship of Jawaharlal Nehru submitted its report in 1948

B. The Bilingual State of Bombay was divided by the State Reorganisation Act

C. The Bilingual State of Bombay was divided by the Bombay Reorganisation Act

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A, B   (2) A, C   (3) C only   (4) B only

60. भारताचा नियंत्रक व महालेखापरिक्षकाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.

अ. नियंत्रक व महालेखापरिक्षकांचा दर्जा मुख्य निवडणूक आयुक्तांच्या बरोबरीचा आहे. परंतु पदनाम तालिकेनुसार (Order of precedence) राज्यसभेच्या उपाध्यक्षांपेक्षा वरचा आहे.

ब. भारतीय लेखा व लेखा परीक्षण (Audit and Accounts Department) विभागामधील सेवेतील व्यक्तींच्या सेवेच्या अटी नियंत्रक व महालेखापरिक्षक हे राष्ट्रपतीबरोबर सल्लामसलत करून निश्चित करतात.

- (1) विधान 'अ' बरोबर   (2) विधान 'ब' बरोबर
(3) दोन्हीही विधाने बरोबर   (4) दोन्हीही विधाने चूकीची

Consider the following statements regarding the Comptroller and Auditor General of India :

A. The CAG enjoys the same status as that of Chief Election Commissioner, but higher than the Deputy Chairman of Rajyasabha according to the order of precedence

B. The conditions of service of persons serving in the Indian Audit and Accounts Department are prescribed by the CAG after consultation with the President

- (1) Statement 'A' is correct   (2) Statement 'B' is correct
(3) Both the statements are correct   (4) Both the statements are false

61. सचिवालय विभागाची योग्य पदसोपान परंपरा (hierarchy) _____ अशी आहे.

- (1) सचिव - सह-सचिव - अतिरिक्त सचिव - अवर सचिव - उप-सचिव - सहाय्यक सचिव
- (2) सचिव - अतिरिक्त सचिव - अवर सचिव - सह-सचिव - उप-सचिव - सहाय्यक सचिव
- (3) सचिव - सह-सचिव - उप-सचिव - अवर सचिव - कक्ष अधिकारी
- (4) सचिव - सह-सचिव - अतिरिक्त सचिव - अवर सचिव - सहाय्यक सचिव - उप-सचिव

The correct hierarchy of the Secretarial Department is

- (1) Secretary – Joint Secretary – Additional Secretary – Under Secretary – Deputy Secretary – Assistant Secretary
- (2) Secretary – Additional Secretary – Under Secretary – Joint Secretary – Deputy Secretary – Assistant Secretary
- (3) Secretary – Joint Secretary – Deputy Secretary – Under Secretary – Section Officer
- (4) Secretary – Joint Secretary – Additional Secretary – Under Secretary – Assistant Secretary – Deputy Secretary

62. कॅबिनेट सचिवालयाची खालीलपैकी कोणते/ती कार्य/ये आहे/त ?

- अ. कॅबिनेटच्या बैठकीची विषयपत्रिका तयार करणे
- ब. कॅबिनेट समित्यांना सचिवालयात्मक सहाय्य पुरविणे
- क. मंत्र्यांना आर्थिक साधनांचे वाटप करणे

खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- (1) फक्त अ
- (2) ब आणि क
- (3) अ आणि ब
- (4) अ, ब आणि क

Which of the following is/are the function/functions of the Cabinet Secretariat ?

- A. Preparation of Agenda for Cabinet Meetings
- B. Secretarial assistance to Cabinet Committees
- C. Allocation of financial resources to the Ministers

Select the **correct** options given below.

- (1) Only A
- (2) B and C
- (3) A and B
- (4) A, B and C

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

63. खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. 95 व्या घटनादुरुस्ती अधिनियम - 2009 अन्वये लोकसभा आणि राज्यांच्या विधानसभेतील अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातीसाठी राखीव जागांची मुदत 2020 पर्यंत वाढविण्यात आली आहे.
 ब. भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद - 334 यात स्थानिक संस्थांमध्ये महिलांसाठी राखीव जागेची तरतूद नाही आणि म्हणून महिलांसाठी राखीव जागा या विशिष्ट मुदतीसाठी मर्यादित नाहीत.

- (1) विधान 'अ' बरोबर
 (2) विधान 'ब' बरोबर
 (3) दोन्हीही विधाने बरोबर
 (4) दोन्हीही विधाने चूकीची

Consider the following statements :

- A. 95th Amendment Act of 2009 extended the period of reservation of seats for the SC/ST in the Lok Sabha and the State Legislative Assemblies till 2020.
 B. Article 334 of the Indian Constitution did not provided the reservation of seats for women in the local bodies and hence reservation for women is not restricted for a specific period.

- (1) Statement 'A' is correct
 (2) Statement 'B' is correct
 (3) Both the statements are correct
 (4) Both the statements are false

64. खालीलपैकी कोणते केन्द्रीय कार्यकारी विभागाचे अंग आहेत ?

- अ. राष्ट्रपती
 क. महान्यायवादी
 ब. मंत्रिमंडळ
 ड. भारताचा नियंत्रक व महालेखापरीक्षक
 (1) अ, ब, ड
 (2) ब, क, ड
 (3) अ, ब, क
 (4) अ, क, ड

Who among the following are part of the Union Executive of India ?

- A. The President
 B. Council of Ministers
 C. Attorney General
 D. Comptroller and Auditor of India
 (1) A, B, D
 (2) B, C, D
 (3) A, B, C
 (4) A, C, D

65. भारतीय राज्यघटनेतील सातव्या परिशिष्टातील राज्यसूचीमध्ये नमूद केलेला/ले कोणता/ते विषय राष्ट्रीय राजधानी दिल्ली शासनाच्या कार्यक्षेत्रातून विशेषत्वाने वगळण्यात आला/ले ?

- अ. सार्वजनिक सुरक्षा
 क. जमीन
 ब. पोलिस
 ड. कर
 (1) ब फक्त
 (2) अ, ब
 (3) अ, ब, क
 (4) अ, ब, क व ड

Which of the following subjects mentioned in the State list of the seventh schedule in the Indian Constitution was/were specifically excluded from the jurisdiction of the Govt. of National Capital Territory of Delhi ?

- A. Public Security
 B. Police
 C. Land
 D. Taxes
 (1) B only
 (2) A, B
 (3) A, B, C
 (4) A, B, C and D

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

66. राज्याच्या महाधिवक्त्यासंबंधी खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. उच्च न्यायालयाचा न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होण्यासाठी जी अर्हता असते ती त्याच्याजवळ असणे आवश्यक असते.
- ब. उच्च न्यायालयाच्या न्यायधीशास असणारे सर्व विशेषाधिकार फायदे व संरक्षण त्याला असते.
- क. उच्च न्यायालयाच्या न्यायधीशास जे मानधन असते ते त्यास मिळते.
- ड. राज्य मंत्रिमंडळाची मर्जी असेपर्यंत तो आपल्या पदावर राहतो.

वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) अ, ब, ड (2) अ, ब, क (3) फक्त ड (4) फक्त अ

Consider the following statements regarding an Advocate General of a State

- A. He must be person who is qualified to be appointed a judge of a High Court
B. He enjoys all the privileges and immunities that are available to a Judge of a High Court
C. He receives remuneration that is available to a Judge of a High Court
D. He holds office during the pleasure of the State Council of Ministers

Which of the statements given above is/are **correct** ?

- (1) A, B, D (2) A, B, C (3) Only D (4) Only A

67. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या तरतूदीनुसार मंत्र्यांची संख्या मर्यादित होते ?

- (1) 73 वी संविधान दुरुस्ती (2) 86 वी संविधान दुरुस्ती
(3) 87 वी संविधान दुरुस्ती (4) 91 वी संविधान दुरुस्ती

Which Amendment of the Constitution of India limits the number of Ministers ?

- (1) 73rd Amendment (2) 86th Amendment
(3) 87th Amendment (4) 91th Amendment

68. भारतातील राष्ट्रपती पदाच्या निवडणूकीकरीता उमेदवाराचे नामांकन _____ कडून सूचित केले जाते.

- (1) कमीत कमी भारताचे पाच नागरिक
(2) कमीत कमी संसदेचे पाच सदस्य
(3) कमीत कमी निर्वाचक मंडळाचे पन्नास सदस्य
(4) कमीत कमी निर्वाचक मंडळाचे दहा सदस्य

The nomination of a candidate for election to the office of the President in India is proposed by

- (1) At least five citizens of India
(2) At least five members of the Parliament
(3) At least fifty members of the Electoral College
(4) At least ten members of the Electoral College

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

69. भारतातील संविधानाचे कलम 75 चे खालील कोणत्या तरतूदी आहेत ?

- अ. राष्ट्रपती पंतप्रधानाच्या सल्ल्यावरून मंत्र्यांची नियुक्ती करेल
ब. मंत्रिपरिषद लोकसभेस सामूहिकरीत्या जबाबदार असेल
क. राष्ट्रपतीला सल्ला व मदत देण्यासाठी पंतप्रधानाच्या नेतृत्वात मंत्रिपरिषद असेल
ड. मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते संसदेकडून ठरविले जातील
खालील दिलेल्या संकेतातून योग्य उत्तर निवडा.

- (1) अ, ब आणि क केवळ (2) अ, ब आणि ड केवळ
(3) ब, क आणि ड केवळ (4) वरील सर्व

Which of the following one the provisions of Article 75 of the Constitution in India ?

- a. Ministers shall be appointed by the President on the advice of Prime Minister
b. The Council of Ministers shall be collectively responsible to the House of People
c. There shall be a Council of Ministers with the Prime Minister to aid and advice to the President of India
d. The salaries and allowances of Ministers shall be determined by Parliament

Choose the **correct** answers from the codes given below.

- (1) a, b and c only (2) a, b and d only
(3) b, c and d only (4) All above

70. भारताचे सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची संख्या वाढविण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

- (1) पंतप्रधान (2) भारताचे मुख्य न्यायाधीश
(3) संसद (4) विधी मंत्री

To whom has the right to increase the number of Judges in the Supreme Court of India ?

- (1) Prime Minister (2) Chief Justice of India
(3) Parliament (4) Law Minister

71. खालीलपैकी कोणत्या मान्यवरांस पदग्रहण करण्यापूर्वी भारतीय राज्यघटनेचे रक्षण करण्याची शपथ घ्यावी लागते ?

- अ. राष्ट्रपती ब. उपराष्ट्रपती
क. पंतप्रधान ड. लोकसभा सभापती
(1) अ फक्त (2) अ आणि ब (3) अ, ब आणि क (4) अ, ब, क आणि ड

Who among the following dignitaries has to take an oath to defend the Constitution of India before taking up post ?

- A. President B. Vice-President
C. Prime Minister D. Speaker of Lok Sabha
(1) A only (2) A and B (3) A, B and C (4) A, B, C and D

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

72. खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद-332 मध्ये राज्याच्या विधानसभेतील अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातीसाठी राखीव जागांची तरतूद करण्यात आली आहे.
- ब. सध्या महाराष्ट्रात 29 विधानसभा मतदारसंघ हे अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव आहेत.
- क. सध्या महाराष्ट्रात 25 विधानसभा मतदारसंघ हे अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव आहेत. वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहेत ?

- (1) फक्त अ (2) अ, ब (3) ब, क (4) अ, ब, क

Consider the following statements :

- A. Article – 332 of the Indian Constitution deals with the reservation of seats for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Legislative Assembly of the States.
- B. At present, in Maharashtra, 29 constituencies are reserved for the candidates belonging to the Scheduled Castes.
- C. At present, in Maharashtra, 25 constituencies are reserved for the candidates belonging to the Scheduled Tribes.

Which of the above statements is/are *correct* ?

- (1) A only (2) A, B (3) B, C (4) A, B, C

73. 'शून्य प्रहर' बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. प्रश्नोत्तराच्या तासानंतर तो असतो.
- ब. त्याचा उल्लेख कामकाज पद्धतीच्या नियमांमध्ये आहे.
- क. संसदीय कार्यप्रणालीतील भारतातील हा एक नाविष्यपूर्ण उपक्रम आहे.
- ड. कोणतीही पूर्वसूचना न देता लोकहिताचा कोणताही मुद्दा शून्य प्रहरात उपस्थित करण्यास सदस्य स्वतंत्र असतात. वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) अ, ब, क (2) अ, क, ड (3) ब, क, ड (4) अ, ब, ड

Consider the following statements regarding 'Zero Hour'.

- A. It follows the question hour
- B. It mentioned in the rules of procedure
- C. It is an Indian innovation in the field of parliamentary procedure
- D. During zero hour, members are free to bring up any issue of public interest without prior notice

Which of the statements given above are *correct* ?

- (1) A, B, C (2) A, C, D (3) B, C, D (4) A, B, D

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

74. राज्याच्या राज्यपालांच्या विधिविषयक अधिकारांबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. ते राज्य विधिमंडळाचे अधिवेशन बोलावू शकतात अथवा संपुष्टात आणू शकतात आणि राज्य विधानसभा बरखास्त करू शकतात.
ब. ते राज्य विधिमंडळाच्या बैठका स्थगित करू शकतात.
क. ते प्रलंबित असलेल्या विधेयकाबाबत राज्य विधिमंडळास संदेश पाठवू शकतात.
ड. जर विधेयक मार्गदर्शक तत्वाविरुद्ध असेल तर ते राष्ट्रपतींच्या विचारार्थ विधेयक राखून ठेवू शकतात.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) अ, क, ड (2) अ, ब, क (3) ब, क, ड (4) अ, ब, ड

Consider the following statements about the legislative powers of the Governor of the State :

- A. He can summons or prorogue the Session of State Legislature and dissolve the State Legislative assembly
B. He can adjourn the sittings of the State Legislature
C. He can send messages to State Legislature with respect to a pending Bill
D. He can reserve the Bill for consideration of the President if it opposed to the Directive Principle

Which of the statements given above are *correct* ?

- (1) A, C, D (2) A, B, C (3) B, C, D (4) A, B, D

75. महाराष्ट्रातील विधिमंडळ समिती पद्धतीबाबत खालीलपैकी कोणते विधान *अयोग्य* आहे ?

- (1) मंत्री समितीचा सदस्य असू शकत नाही
(2) जर उपसभापती हा समितीचा सदस्य असेल तर त्याची नेमणूक त्या समितीचा अध्यक्ष म्हणून केली पाहिजे
(3) समितीचा सदस्य हा पुनर्नामांनासाठी पात्र असतो
(4) समितीची गणसंख्या शक्यतो समितीच्या एकूण सभासद संख्येच्या एक तृतीयांशच्या जवळपास असावी लागते

Which one of the following statements is *incorrect* about the Legislative Committee System in Maharashtra ?

- (1) A minister shall not be a member of the Committee
(2) If the Deputy speaker is a member of the Committee, he shall be appointed in a Chairman of the Committee
(3) A member of a Committee shall be eligible for renomination
(4) The quorum of a Committee shall be as near as may be one third of the total number of members of the Committee

76. खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. भारतीय संघराज्य हे राज्यांमधील कराराचा परिणाम आहे.
ब. 'नाशवंत घटकांचा अविनाशी संघ' (Indestructible Union of Destructible Units) असे भारतीय संघराज्याबाबत सर्वोच्च न्यायालयाने निरीक्षण नोंदवले आहे.
क. 'अविनाशी राज्यांनी बनलेला एक अविनाशी संघ' (Indestructible Union composed of Indestructible States) असे अमेरिकन संघराज्याबाबत त्यांच्या सर्वोच्च न्यायालयाने वर्णन केले आहे. वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (1) अ, ब (2) फक्त ब (3) ब आणि क (4) फक्त क

Consider the following statements :

- A. The Indian Federation is the result of an agreement among the States.
B. The Indian Federation has been observed by Supreme Court as an 'Indestructible Union of Destructible Units'.
C. The American Federation has been described by their Supreme Court as 'an Indestructible Union composed of Indestructible States'.

Which of the above statements is/are **correct** ?

- (1) A, B (2) Only B (3) B and C (4) Only C

77. विधान (A) : भारत सरकार कायदा, 1935 अनुसार शेषाधिकार केन्द्रीय विधिमंडळाकडे दिलेले होते.

कारण (R) : भारत सरकार कायदा, 1935 अनुसार संघराज्यीय, प्रांतिक आणि समवर्ती अशा तीन सूच्यांमध्ये विषयांची विभागणी केली गेली होती.

- (1) A आणि R दोन्हीही बरोबर असून R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
(2) A आणि R दोन्हीही बरोबर आहेत परंतु R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
(3) A बरोबर आहे तर R चूक आहे
(4) A चूक आहे तर R बरोबर आहे

Assertion (A) : Under the Government of India Act, 1935, the Residuary Powers were vested in the Central Legislature.

Reason (R) : Under the Government of India Act, 1935 subjects are divided into three lists viz. Federal, Provincial and Concurrent.

- (1) Both A and R are true and R is the correct explanation of A
(2) Both A and R are true but R is not a correct explanation of A
(3) A is true but R is false
(4) A is false but R is true

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

78. खालील विधाने विचारात घ्या

अ. स्वातंत्र्यप्राप्तिनंतरचे मुंबईचे पहिले शेरिफ हे शांताराम महादेव डहाणूकर होते

ब. शेरिफ हा उच्च न्यायालयाचा अधिकारी असतो

क. मुंबई शेरिफचा कार्यकाळ पाच वर्षे आहे

ड. शेरिफचा मान महापौरांच्या खालोखाल असतो

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहे/त ?

- (1) अ आणि ब   (2) ब आणि क   (3) ब आणि ड   (4) क आणि ड

Consider the following statements :

A. The first Sheriff of Mumbai after independence was Shantaram Mahadeo Dahanukar

B. The Sheriff is an officer of the High Court

C. The tenure of the Mumbai Sheriff is five years

D. The rank of the Sheriff is below the Mayor

Which of the statement/s given above are *correct* ?

- (1) A and B   (2) B and C   (3) B and D   (4) C and D

79. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. राष्ट्रपतीला, संघराज्याच्या कार्यकारी अधिकाराच्या व्याप्तीत येईल अशा कोणत्याही बाबी संबंधीची कार्ये राज्य शासनाच्या संमतीशिवाय त्या शासनाकडे किंवा त्याच्या अधिकाऱ्यांकडे सशर्त अथवा बिनशर्त सोपवता येतील

ब. एखाद्या राज्याच्या राज्यपालाला राज्याच्या कार्यकारी अधिकाराच्या व्याप्तीत येत असेल अशा कोणत्याही बाबी संबंधीची कार्ये, भारत सरकारच्या संमतीने, त्या सरकारकडे किंवा त्याच्या अधिकाऱ्यांकडे सशर्त अथवा बिनशर्त सोपवता येतील.

- (1) विधान अ बरोबर   (2) विधान ब बरोबर
(3) दोन्हीही विधाने बरोबर   (4) दोन्हीही विधाने चूकीची

Consider the following statements.

A. The President may, without the consent of the State Government, entrust either conditionally or unconditionally to that government or to its officers, functions in relation to any matter to which the executive power of the Union extends.

B. The Governor of a State may, with the consent of Government of India, entrust either conditionally or unconditionally to that government or to its officers, functions in relation to any matter to which the executive power of the State extends.

- (1) Statement A is correct   (2) Statement B is correct
(3) Both the statements are correct   (4) Both the statements are false

80. खालीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे ?

- (1) 38 वी घटना दुरुस्ती अधिनियम, 1975 नुसार अनुच्छेद 356 लागू करण्यासाठी राष्ट्रपतीचे समाधान अंतिम व निर्णायक असेल आणि त्याबाबत कोणत्याही न्यायालयात कोणत्याही कारणासाठी आवाहन देता येणार नाही.
- (2) 44 वी घटना दुरुस्ती अधिनियम, 1978 नुसार राष्ट्रपतीचे समाधान हे न्यायिक पुनर्विलोकनाच्या कक्षेबाहेर नाही, असे सूचित केले आहे.
- (3) धर्मनिरपेक्षता हे राज्यघटनेचे मूलभूत वैशिष्ट्यांपैकी एक आहे म्हणून धर्मनिरपेक्षतेविरुद्ध धोरणे राबविणाऱ्या राज्य सरकाराविरुद्ध अनुच्छेद 356 अन्वये कारवाई करता येते.
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements is *incorrect* ?

- (1) Under the 38th Constitutional Amendment Act of 1975, satisfaction of the President is final and conclusive in applying Article 356 which could not be challenged in any Court on any ground.
- (2) The 44th Constitutional Amendment Act of 1978 implies that the satisfaction of the President is not beyond judicial review.
- (3) Secularism is one of the basic features of the Constitution. Hence a State Government pursuing anti-secular policies is liable to action under Art. 356.
- (4) None of the above

81. खालीलपैकी कोणत्या समितीने द्विस्तरीय पंचायती राज व्यवस्था सुचवली ?

(1) बलवंतराय मेहता समिती	(2) अशोक मेहता समिती
(3) वसंतराव नाईक समिती	(4) डॉ. एल. एम. संघवी समिती

Which among the following committees recommended a two tier system of Panchayat raj ?

(1) Balwant Rai Mehta Committee	(2) Ashok Mehta Committee
(3) Vasantrao Naik Committee	(4) Dr. L. M. Sanghvi Committee

82. पंचायत समितीला आसाममध्ये “ _____ ” म्हटले जाते.

(1) आंचलिक पंचायत	(2) जनपद सभा
(3) महकमा परिषद	(4) जिला पंचायत

Panchayat Samiti is known as “ _____ ” in Assam.

(1) Anchalik Panchayat	(2) Janpad Sabha
(3) Mahakama Parishad	(4) Zilla Panchayat

83. बृहन मुंबई महानगरपालिका ही मुंबई महानगरपालिका कायदा _____ प्रमाणे चालवली जाते.

(1) 1988	(2) 2001	(3) 1888	(4) 1788

The Municipal Corporation of Greater Mumbai functions according to the Mumbai Municipal Corporation Act

(1) 1988	(2) 2001	(3) 1888	(4) 1788

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

84. महानगरपालिकेचे खालील कार्ये विचारात घ्या आणि त्यापैकी कोणती कार्ये अनिवार्य आहे ते ओळखा ?

- अ. जन्म-मृत्यूची नोंद करणे
ब. पर्यावरण संरक्षण करणे
क. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षणाची तरतूद करणे
ड. पूल व सार्वजनिक रस्त्यांची बांधणी व देखभाल करणे
वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा

- (1) अ आणि ब (2) अ, ब आणि ड (3) अ आणि ड (4) वरील सर्व

Consider the following functions of Municipal Corporation and identify that which of them are obligatory functions ?

- A. Registration of births and deaths.
B. Protection of the environment.
C. Making provision for secondary and higher secondary education.
D. Construction and maintenance of the bridges and public roads.

Choose **correct** options from above

- (1) A and B (2) A, B and D (3) A and D (4) All the above

85. महाराष्ट्रातील छावणी मंडळे (कटक मंडळे) आहेत

- अ. कामठी
ब. बडनेरा
क. देवळाली
ड. खडकी
(1) फक्त अ, ब, क
(2) फक्त ब, क, ड
(3) फक्त अ, क, ड
(4) फक्त अ, ब, ड

The Cantonment Boards in Maharashtra are

- A. Kamptee
B. Badnera
C. Deolali
D. Khadki
(1) Only A, B, C
(2) Only B, C, D
(3) Only A, C, D
(4) Only A, B, D

86. नगरपालिकांनी काळजी घेतली पाहिजे अशा समाजातील _____ प्रकाराच्या दुर्बल घटकांचा विशेष उल्लेख भारतीय राज्यघटनेच्या बाराव्या अनुसूचीमध्ये करण्यात आला आहे.

- (1) दोन (2) तीन (3) सहा (4) सात

12th Schedule of the Indian Constitution Specifically mentions _____ types of weaker sections in the society to be taken care by the municipalities.

- (1) Two (2) Three (3) Six (4) Seven

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

87. नगरपालिकेशी संबंधित तरतूदीचा समावेश भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या घटनादुरुस्ती कायद्यात करण्यात आली आहे ?

(1) 72 वी घटनादुरुस्ती

(2) 73 वी घटनादुरुस्ती

(3) 74 वी घटनादुरुस्ती

(4) 76 वी घटनादुरुस्ती

Which amendment Act of the Indian Constitution added provisions regarding municipalities ?

(1) 72nd Amendment

(2) 73rd Amendment

(3) 74th Amendment

(4) 76th Amendment

88. भारतात स्थापना झालेली पहिली नगर परिषद कोणती होती ?

(1) बॉम्बे

(2) कलकत्ता

(3) मद्रास

(4) दिल्ली

Which was the first municipal corporation established in India ?

(1) Bombay

(2) Calcutta

(3) Madras

(4) Delhi

89. महाराष्ट्र महानगरपालिका कायद्याप्रमाणे महानगरपालिकेमधील स्थायी समितीमध्ये _____ सदस्य असले पाहिजेत.

(1) 10

(2) 12

(3) 16

(4) 15

According to the Maharashtra Municipal Corporation Act the standing Committee of the Municipal Corporation shall consist of _____ Councillors.

(1) 10

(2) 12

(3) 16

(4) 15

90. 73 च्या घटनादुरुस्ती कायद्यानुसार पंचायत राज संस्थेच्या निवडणूका लढविण्यासाठी कमीत कमी किती वयोमर्यादा असणे आवश्यक आहे ?

(1) 18 वर्ष

(2) 25 वर्ष

(3) 21 वर्ष

(4) 30 वर्ष

According to 73rd Constitutional Amendment Act, the minimum age for contesting elections to the Panchayat Raj Institutions should be

(1) 18 yrs.

(2) 25 yrs.

(3) 21 yrs.

(4) 30 yrs.

91. 74 च्या घटना दुरुस्ती कायद्याद्वारे भारतीय संविधानामध्ये कोणत्या अनुसूचीचा समावेश करण्यात आला ?

(1) 9 वी अनुसूची

(2) 10 वी अनुसूची

(3) 11 वी अनुसूची

(4) 12 वी अनुसूची

Which Schedule is added to Indian Constitution by 74th Constitutional Amendment Act ?

(1) 9th Schedule

(2) 10th Schedule

(3) 11th Schedule

(4) 12th Schedule

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

92. भारतीय राज्यघटनेच्या बाराव्या अनुसूचीमध्ये नगरपालिकांच्या किती कार्याची/जबाबदाऱ्यांची यादी देण्यात आली आहे ?
(1) 29 (2) 18 (3) 25 (4) 22

How many functions responsibilities of the municipalities are listed in the 12th Schedule of the Indian Constitution ?

- (1) 29 (2) 18 (3) 25 (4) 22

93. जोड्या लावा - (भारतातील सामुदायिक विकास) :

'अ'

'ब'

- अ. श्रीनिकेतन प्रकल्प
ब. बडोदा योजना
क. सेवाग्राम प्रकल्प
ड. सर्वोदय योजना

- i. मुंबई (बॉम्बे) सरकार
ii. महात्मा गांधी
iii. व्ही.टी. कृष्णमाचारी
iv. रविंद्रनाथ टागोर

	अ	ब	क	ड
(1)	iv	iii	ii	i
(2)	iv	iii	i	ii
(3)	iii	iv	i	ii
(4)	iii	i	ii	iv

Match the pairs (Community Development in India) :

'A'

'B'

- A. Shriniketan Project
B. Badoda Plan
C. Sevagram Project
D. Sarvodaya Plan

- i. Mumbai (Bombay) Government
ii. Mahatma Gandhi
iii. V. T. Krishnamachari
iv. Ravindranath Tagore

	A	B	C	D
(1)	iv	iii	ii	i
(2)	iv	iii	i	ii
(3)	iii	iv	i	ii
(4)	iii	i	ii	iv

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

94. योग्य कथन/कथने ओळखा.

- अ. मिझोराम, मेघालय व नागालँड या राज्यांना 73 वी घटना दुरुस्ती लागू होत नाही.
ब. 73 वी घटना दुरुस्तीची अंमलबजावणी करणारे प्रथम राज्य मध्य प्रदेश आहे.

- (1) फक्त अ (2) फक्त ब
(3) अ आणि ब दोन्हीही (4) अ आणि ब दोन्हीही नाही

Select the **correct** statement/statements –

- A. 73rd Constitutional Amendment is not applicable to States of Mizoram, Meghalaya and Nagaland
B. Madhya Pradesh is a first State, to implement the 73rd Constitutional Amendment

- (1) Only A (2) Only B
(3) Both A and B (4) Neither A and B

95. 73 च्या घटना दुरुस्ती बाबत अयोग्य कथने ओळखा -

- अ. या दुरुस्तीद्वारे पंचायत राज ला संवैधानिक दर्जा देण्यात आला
ब. या दुरुस्तीद्वारे पंचायत राज साठी राज्य वित्त आयोगाची स्थापना करण्यात आली
क. या घटना दुरुस्तीने काही राज्यांना किंवा विशिष्ट प्रदेशांना सुट दिली आहे
ड. या दुरुस्तीची अंमलबजावणी करणारे प्रथम राज्य हे राजस्थान ठरले.

- (1) फक्त अ, ब (2) फक्त ब, क (3) फक्त क, ड (4) फक्त अ, क

Select the **incorrect** statements about 73rd Constitution Amendment –

- A. This Amendment gives Constitutional status to Panchayat Raj
B. This Amendment establishes State Financial Commission for Panchayat Raj
C. This Amendment exempts some States and certain areas
D. Rajasthan became the first state, to implement this amendment

- (1) Only A, B (2) Only B, C (3) Only C, D (4) Only A, C

96. खालीलपैकी सर्वोच्च न्यायालयाच्या कोणत्या निवाड्यानुसार सर्वोच्च व उच्च न्यायालयातील न्यायमूर्तींच्या नियुक्तीसाठी न्यायिक मंडळाची सुरुवात झाली ?

- (1) केशवानंद भारती निवाडा 1973
(2) एस. पी. गुप्ता निवाडा 1982
(3) सुप्रीम कोर्ट ऑडव्होकेट्स ऑन रेकॉर्ड असो. निवाडा 1993
(4) रामास्वामी निवाडा 1992

Which of the following Judgement started system of collegium in the appointment of Supreme Court and High Court Judges ?

- (1) Keswananda Bharati's Case 1973
(2) S. P. Gupta Case 1982
(3) Supreme Court Advocates on Record Association Case, 1993
(4) Ramaswami Case 1992

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

97. खालीलपैकी कोणत्या बाबींच्या आधारावर उत्प्रेषण रिट याचिका आदेशीत करता येत नाही ?

- (1) जेथे अधिकारक्षेत्र वापरण्यात चुक/गफलत झाली असेल
- (2) जेथे कायद्याची चुक/गल्लत झाली असेल
- (3) जेथे प्रथमदर्शनी तथ्यांची चुक/गल्लत झाली असेल
- (4) जेथे नैसर्गिक न्यायतत्त्वांचा भंग झाला असेल

On which of the following grounds, Writ of Certiorari can not be issued ?

- (1) Where there is error of Jurisdiction
- (2) Where there is error of law apparent on the face of record
- (3) Where there is error of facts apparent on the face of record
- (4) Where there is violation of principles of natural justice

98. उच्च न्यायालयाच्या न्यायीक व अधिकाराच्या अनुषंगाने जोड्या लावा.

अनुच्छेद	तरतूद
अ. 215	i. अधिकार कक्षेतील दुय्यम कोर्टातील दावा स्वतःकडे वर्ग करून घेणे
ब. 227	ii. पर्यवेक्षण अधिकारीता
क. 228	iii. न्यायालयीन बेअदबी बद्दल शास्ती अधिकारीता
ड. 235	iv. दुय्यम न्यायालयांवर अंकुश अधिकारीता

	अ	ब	क	ड
(1)	i	ii	iii	iv
(2)	ii	iii	iv	i
(3)	i	ii	iv	iii
(4)	iii	ii	i	iv

Match the following regard power and jurisdiction of High Courts.

Articles	Provisions
A. 215	i. Withdraw case before subordinate court to itself
B. 227	ii. Power of Superintendence
C. 228	iii. Power to punish for contempt of court
D. 235	iv. Power to control over subordinate courts

	A	B	C	D
(1)	i	ii	iii	iv
(2)	ii	iii	iv	i
(3)	i	ii	iv	iii
(4)	iii	ii	i	iv

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

99. खालीलपैकी कोणत्या तरतुदीनुसार सर्वोच्च न्यायालयातील एकूण न्यायमूर्तींची संख्या वेळोवेळी निर्धारित केली जाते ?

- (1) भारतीय राज्य घटना अनुच्छेद 124(2)
- (2) भारतीय दंड संहिता, 1860
- (3) सर्वोच्च न्यायालय (न्यायमूर्तींची संख्या) अधिनियम, 1956
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The number of judges of the Supreme Court of India is maintained from time to time by which of the following provision ?

- (1) Article 124(2) of the Constitution of India
- (2) The Indian Penal Code, 1860
- (3) The Supreme Court (Number of Judges) Act, 1956
- (4) None of the above

100. खालील विधानांचे अवलोकन करा.

अ. सक्रीय व कार्यक्षमपणे न्यायदान करणे हे न्यायालयीन सक्रीयतेचे मूलतत्त्व आहे.

ब. "अधिकृत याचिकाकर्ता" या नियमाचे उदारीकरण केल्यामुळे सार्वजनिक हितसंबंध याचिका (PIL) या प्रकाराचा उदय झाला.

वरील विधानांच्या अनुषंगाने खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- (1) विधान 'अ' बरोबर असून विधान 'ब' चुक आहे
- (2) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत परंतु त्यांच्यामध्ये कोणताही सहसंबंध नाही
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर असून ते परस्परांशी सुसंगत आहेत
- (4) विधान 'ब' चुक परंतु ते विधान 'अ' ला पुरक आहे

Consider following statements :

A. The essence of judicial activism is an active and efficient justice delivery.

B. Liberalisation of "Rule of Locus standi" has introduced the Public Interest Litigation (PIL).

Which one of the following options is *correct* ?

- (1) Statement 'A' is correct and statement 'B' is incorrect
- (2) Statement 'A' and 'B' are correct but they have no correlation with each other
- (3) Statement 'A' and 'B' are correct and they are consistent with each other
- (4) Statement 'B' is incorrect but it is complementary to statement 'A'

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. आता खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201.   ①   ②   ●   ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK